

UDK 371.3:94
UDK 94

ISSN 1334-1375

DRUŠTVO ZA HRVATSKU POVJESNICU

POVIJEST U NASTAVI

god. VIII (2010.)

br. 2 (16) / str. 201-350

srednja europa

Zagreb, jesen 2010.

Izvanučionička nastava povijesti u Gradskom muzeju u Virovitici

Tekst donosi osvrt na pripreme i realizaciju nastavnog sata povijesti u Gradskom muzeju u Virovitici. Riječ je o radionici za učenike 6. razreda osnovne škole koja je naslovljena *Srednjovjekovna Virovitica*. Naglasak u radu s učenicima stavljen je na korištenje povijesnih izvora, a posebna je pozornost usmjerena odgojnim ciljevima rada.

Ključne riječi: izvanučionička nastava, gradski muzej, zavičajna povijest, srednjovjekovna Virovitica, rad učenika s povijesnim izvorima, skupni rad, odgojni i obrazovni ciljevi

Gradski muzej u Virovitici, zahvaljujući dostupnoj građi, ali i prostornim kvalitetama omogućava izvođenje izvanučioničke nastave povijesti. Premda je za poučavanje povijesti lokalne sredine, kakva je Virovitica, potrebno pripremiti dodatne radne materijale za učenike, upravo ta manja sredine zbog blizine muzeja i škole te dobre suradnje s djelatnicima muzeja, omogućava izvođenje nastave zavičajne povijesti bez većih organizacijskih zahtjeva.

Polazeći od činjenice da je u povijesti Virovitice istaknuto razdoblje razvijenog srednjeg vijeka, a da je Gradski muzej opskrbljen materijalnim, slikovnim i pisanim nalazima iz toga vremena, nametnula se tema izvanučioničke nastave: Srednjovjekovna Virovitica.

Radionica je uključena u obradu nastavne cjeline za šesti razred osnovne škole: Hrvatska u doba Arpadovića i Anžuvina. Građa koju posjeduje Gradski muzej djelomično je predviđena za obradu i prema nacionalnom Nastavnom planu i programu za osnovnu školu. To su dokumenti i povelje, iako preslici, izdani od strane hrvatsko – ugarskih kraljeva. Ostali korišteni izvori, kao što su upotrebnici predmeti, oružje i drugo, ne tiču se obaveznog dijela nastavnog gradiva, ali njihova analiza pridonosi razumijevanju srednjovjekovnog života, napose povijesti svakidašnjice. Kao reprezentativni, izvori s virovitičkog područja kod učenika mogu rasvijetliti prošlost srednjovjekovne Slavonije.

Nastava je organizirana kao dvosat i realizirana u vrijeme redovnog rasporeda sati za sve razredne odjele šestih razreda OŠ Vladimira Nazora u Virovitici. Ciljevi radionice bili su, osim usvajanja činjenica o Virovitici i njenoj okolici u srednjem

vijeku, stjecanje vještina i kompetencija vezanih uz samostalni rad s izvorima, opažanje, samostalno uočavanje i snalaženje s izvorima te izražavanje vlastitih zaključaka i kreativnih rješenja. Zbog toga je čitav rad s izvorima u muzeju prepušten učenicima, a kustosi i nastavnica samo su usmjeravali rad učenika. Nastava zavičajne povijesti ima izrazito odgojnu funkciju. Odgovornost prema bogatom kulturno-povijesnom naslijeđu Virovitice željela se postići analizom kvalitetnih i dobro očuvanih izvora, između ostaloga i najstarijeg pisanog dokumenta o Virovitici nastalog 1234. godine. Dodatnu je motivaciju za učenike predstavljala činjenica da se suvremeni simbol Virovitice – brojka 1234 – naslanja upravo na taj povijesni izvor.

Priprema izvanučioničke nastave obuhvaćala je detaljan pregled muzejske građe, osmišljavanje radnih zadataka za učenike te pripremanje radnih listića i drugih materijala. Na nastavnom satu uoči radionice odrađena je priprema s učenicima koja je započela najavom same radionice. Izlazak iz učionice redovito je popraćen odobravanjem učenika. Slijedila je podjela uloga za učenike po skupinama, ali bez saznanje što će pojedina skupina proučavati. Ponovljena su pravila lijepog ponašanja u muzeju i uslijedili praktični dogovori: učenici će ponijeti jastučice za sjedenje i podloge za pisanje.

Tijek izvođenja nastavnog dvosata u Gradskom muzeju sastojao se od uvodnog, središnjeg i završnog dijela rada.

Uvodni dio

Uvodni dio obuhvatio je dolazak u Gradski muzej i upoznavanje učenika s prostorom u kojem će se odvijati nastava. U Virovitičkom muzeju riječ je o prostranoj ugaonoj sobi tematski posvećenoj zavičajnoj povijesti srednjega vijeka. Posebnost izlaska učenika iz učionice očituje se i u neposrednom kontaktu s djelatnicima muzeja s kojima su učenici u uvodnom dijelu sata razgovarali o zanimanju kustosa. Učenici su na taj način motivirani za aktivnosti koje će uslijediti – samostalno istraživanje i učenje na osnovi izvora.

Središnji dio

Središnji dio nastavnog sata započeo je podjelom listića s radnim zadacima po skupinama. Učenicima je objašnjeno da sve zadatke s radnog listića rješavaju u svoje bilježnice ili na priručne papire jer će na sljedećem nastavnom satu individualni radovi biti pregledani i ocijenjeni. S obzirom na dostupnost izložene muzejske građe osmišljeni su sljedeći zadatci:

1. skupina: Srednjovjekovna vojnička oprema i oružje – dobila je zadatak pronaći među izlošcima oružje i vojničku opremu te je opisati sa što više

podataka. Osobito su se dječaci zainteresirali za ovaj zadatak, a opisali su arkebuze, mačeve, buzdovan i ostruge.

2. skupina: Srednjovjekovna crkvena arhitektura – imala je zadatak pronaći i opisati izložke koji govore o srednjovjekovnim sakralnim spomenicima na virovitičkom području. Među izlošcima učenici su pronašli kapitel stupa gotičke crkve u Voćinu te zvono iz razrušene crkve u selu Brezovica.
3. Zadatak 3. skupine naslovljen je Bjelobrdska kultura. Sastojao se u tome da učenici pronađu i opišu izložke koji pripadaju srednjovjekovnoj kulturi Slavonije. Učenici su pronašli i opisali keramičke posude, brončani nakit i nakit od perlica.
4. skupina: Svakodnevica srednjovjekovnih Virovitičana – imala je zadatak pronaći i opisati izložke koji govore o svakodnevnom životu. Rad se sastojao od opisa ogrlica, komadića tkanine, ulomaka keramike i suvremenih grafika, ali s prikazima srednjovjekovnog života.
5. skupina proučila je srednjovjekovne povelje. Učenici su trebali pronaći i opisati srednjovjekovne dokumente: povelju hercega Kolomana iz 1234. i Zlatnu bulu Gradecu koja je izdana u Virovitici 1242.

Važno je napomenuti da se radni listić za svaku skupinu, osim od već navedenih glavnih zadataka, sastojao od konkretnih pitanja koja su usmjeravala učenike pri analizi izvora. Koristeći listiće, učenici su odgovarali na pitanja poput sljedećih: Od kakvog je materijala predmet izrađen? Je li sačuvan cijeli predmet ili ulomak? Kako je predmet ukrašen? Čemu je služio? Je li bilo jednostavno ili složeno rukovati napravom (npr. za oružje)? Zašto? Koji vam se predmet najviše sviđa? Zašto? Saznaj iz opisa predmeta gdje je pronađen? Iz kojeg stoljeća potječe? Učenike se željelo usmjeriti da misle gledajući te da kroz razgovor u skupini konačno donesu vlastite primjedbe i zaključke. Svaki radni listić stoga je sadržavao i zahtjeve za novim kreativnim rješenjima. Učenici su primjerice trebali nacrtati rekonstrukciju keramičke posude na temelju izloženog ulomka, osmisliti novo predstavljanje muzejske građe, izraziti svoje mišljenje o tome zašto građani nedovoljno poznaju prošlost svoga grada ili predložiti rješenja za bolje prezentiranje virovitičke povijesti. Budući da će u radu s muzejskim izlošcima učenici naići na pojmove koji su njima nepoznati, radni listići su upotrijebljeni kratkim pojmovnikom.

Završni dio sata

U završnom dijelu sata glasnogovornici skupina preuzeli su ulogu kustosa muzeja i ostale učenike iz razrednog odjela proveli kroz muzejski postav, odnosno kroz onaj njegov dio koji su tijekom rada u skupini proučili. Pomažući se zabilježskama, učenici su uspješno opisali i pokazali izložke, a kroz kratki razgovor s nastavnicom i drugim

učenicima predložili su nova rješenja i argumentirali svoje stavove. Za domaću zadaću učenici su uredili svoje bilješke u bilježnicama, a radovi su zatim bili ocijenjeni.

Osvrt

Tijekom osvrta na izvanučioničku nastavu učenici su izrazili zadovoljstvo drugačijim načinom rada te izlaskom iz učionice. Za ostvarivanje nastave u muzeju neizostavna je podrška same ustanove te suradnja s djelatnicima. Uspjehu nastave Srednjovjekovna Virovitica pridonio je interes i sudjelovanje kustosa Gradskog muzeja u Virovitici. Osim srednjovjekovnog odjela, ovaj muzej čuva građu od prapovijesti do 19. stoljeća uključujući i bogatu etnografsku zbirku, a organizira i radionice te redovite tematske izložbe. S obzirom na to, mogućnosti suradnje škola s Gradskim muzejom jesu višestruke.

Ostvarivanje opisanog nastavnog sata kao i neki drugi projekti dovode do zaključka da provedba izvanučioničke nastave u muzeju u manjem gradu kao što je Virovitica pred učitelje povijesti stavlja prvenstveno izazov pripreme i obrade materijala za rad. Priprema iziskuje određeno vrijeme i energiju, a poteškoće pri realizaciji mogu nastati zbog velikog broja učenika u razrednim odjelima.

Sudjelovanje učenika u izvanučioničkoj nastavi ostavlja nas u uvjerenju da će se mladi zainteresirati za muzeje i ondje se rado vraćati. U Virovitici to je reprezentativni prostor u dvorcu Pejačević u središtu grada koji je sam po sebi vrijedan spomenik kulture. Kao takav treba biti njegovan i očuvan.

Savjetovanje s kustosom tijekom rada.

Rješavanje radnih zadataka po skupinama.

Glasnogovornici skupina preuzeli su ulogu kustosa muzeja.

Prilog 1

PRIPREMA ZA NASTAVU

Osnovna škola: Vladimir Nazor, Virovitica

Nastavni predmet: **POVIJEST**

Učiteljica: Buga Zdjelar

Red. broj sata: **dvosat**

Razred: **6.**

Nastavna cjelina: **Hrvatska u doba Arpadovića i Anžuvinaca**

Nastavna jedinica: **Virovitica u razvijenom srednjem vijeku – zavičajna povijest**

Tip sata: - obrada novog gradiva

- ponavljanje
- provjeravanje i vrednovanje

Gljučni pojmovi (prema Nastavnom planu i programu): hrvatsko-ugarski kralj, slobodni kraljevski gradovi, kulturni i pravni spomenici

Ostali ključni pojmovi (zavičajna povijest): srednjovjekovno oružje, crkvena arhitektura, bjelobrdska kultura

Cilj sata: steći znanja o srednjovjekovnoj Virovitici

Odgojno-obrazovni zadaci i ciljevi:

materijalni: steći znanja o oružju koje se koristilo u virovitičkom kraju u srednjem vijeku, saznati o crkvenoj arhitekturi u virovitičkom kraju (na primjeru crkava u Voćinu i Brezovici), steći znanja o svakodnevnom životu srednjovjekovnih stanovnika Virovitice (o upotrebnim predmetima, nakitu i slično), steći znanja o srednjovjekovnoj bjelobrdsnoj kulturi Slavonije, saznati o najvažnijim srednjovjekovnim dokumentima (povelja hercega Kolomana Virovitici, Zlatna bula Gradecu), saznati o slobodnim kraljevskim gradovima

odgojni: razvijanje interesa za rad s izvorima, razvijanje odgovornosti prema kulturnom naslijeđu, osobito prema kulturno-povijesnom naslijeđu zavičaja, razvijanje svijesti o potrebi čuvanja i proučavanja povijesnih izvora u muzejima, razvijanje međusobne pomoći i suradnje među učenicima, razvijanje domoljublja, razvijanje zanimanja za zavičajnu povijest, stjecanje radnih navika, razvoj komunikacijskih vještina

funkcionalni: vježbanje samostalnog rada s izvorima, razvijanje vještina opažanja i zaključivanja, razvijanje vještina uočavanje uzročno-posljedičnih veza, snalaženje u vremenu i prostoru, vježbanje snalaženja u radu s tekstom, vježbanje kreativnosti, kritičnosti, razvijanje sposobnosti uspoređivanja

Organizacija nastavnog rada – artikulacija metodičke jedinice:

Red. broj	Faze rada i sadržaj	Metodičko oblikovanje	Vrijeme u min.
1.	Uvodni dio: upoznavanje učenika s prostorom u Gradskom muzeju	- usmeno izlaganje - razgovor	10
2.	Obrada: podjela zadataka za učenike po skupinama / samostalni istraživački rad učenika	- demonstracija - čitanje i rad s tekstom - pisani rad	60
3.	Završni dio: predstavljanje učeničkih radova		20

Oblici rada: frontalni, rad u grupi, individualni

Nastavna sredstva i pomagala: muzejski izložci, zemljovid, fotografije, slike, crteži, radni listići

TIJEK IZVOĐENJA NASTAVE:**Uvodni dio:**

- nakon dolaska u Gradski muzej, upoznati učenike s prostorom u kojem se nalaze
- razgovarati s kustosom muzeja o prostoru u kojem se učenici nalaze, razgovarati o ranijim posjetima muzeju
- moguća pitanja:
 - **U kojem se prigodama posjetili Gradski muzej?**
 - **Koje vrste povijesnih izvora možemo naći u muzejima?**
 - **Koje poslove obavljaju kustosi muzeja?**
 - **Jeste li ikada istraživali povijesne izvore u muzeju?**
- učenicima najaviti da će oni biti poput pravih povjesničara te da će sada istražiti nalaze iz srednjovjekovne Virovitice

Obrada novih sadržaja:

- učenike podijeliti u skupine (podjela rada se može dogovoriti i na satu ranije), unutar skupine odrediti: mjerača vremena, čitača, rizničara (vodi brigu o radnim listićima) i glasnogovornika, a svi članovi skupine su pisari jer će svatko zabilješke pisati u svoju bilježnicu
- navesti da će glasnogovornik na završetku rada preuzeti ulogu kustosa muzeja, provesti ostale učenike kroz dio izložaka koji je njegova skupina istražila te da će izložiti zapažanja skupine
- upozoriti da će pojedinačni radovi u bilježnicama svih učenika biti ocijenjeni
- podijeliti radne listiće sa zadacima po skupinama:
 1. Srednjovjekovna vojnička oprema i oružje
 2. Crkvena arhitektura
 3. Svakodnevica srednjovjekovnih Virovitičana
 4. Bjelobrdska kultura
 5. Srednjovjekovne povelje
- kada su svi zadatci podijeljeni, učenici započinju s radom
- učenici sami pronalaze izložke u muzeju
- učitelj će tijekom rada obilaziti skupine i usmjeravati ih u radu.

Završni dio:

- glasnogovornici skupina preuzimaju ulogu kustosa muzeja
- učenici će objasniti nalaze koje su proučiti te iznijeti svoja mišljenja i zapažanja
- na završetku sata porazgovarati učenicima o dojmovima rada u muzeju, što im je bilo zanimljivo i zašto, jesu li imali poteškoća i kako su ih rješavali
- *za domaću zadaću* učenici će srediti bilješke u svojim bilježnicama koje će nastavnik pregledati i ocijeniti na sljedećem nastavnom satu

NAPOMENE / ZAPAŽANJA:

- učitelj uoči radionice u muzeju pronalazi odgovarajuću građu te priprema radne materijale
- u suradnji s kustosima muzeja učitelj će osmisлити zadatke za učenike
- ako prostor dopušta, rad se može izvesti s čitavim razrednim odjelom
- kustosi muzeja mogu sudjelovati u radionici i biti na raspolaganju učenicima koji će rado postavljati pitanja
- uoči radionice potrebno je osigurati prostor za rad i mjesto za sjedenje učenika (stolice, klupe ili jastuke koje mogu donijeti sami učenici)
- ako se muzej nalazi u blizini škole, moguće je ostvariti radionicu u sklopu dvosata povijesti prema redovnom rasporedu sati
- o učenicima s problematičnim ponašanjem posavjetovati se sa stručnom službom škole

Prilog 2

RADNI LISTOVI ZA UČENIKE

Srednjovjekovna vojnička oprema i oružje

Zadatak:

Pronađite među izlošcima oružje i vojničku opremu. Opišite sa što više podataka oružje i vojničku opremu koja se koristila na virovitičkom području u srednjem vijeku!

1. Evo što trebate pronaći:
 - a) helebarde*
 - b) arkebuze*
 - c) mačeve
 - d) buzdovan*
 - e) ostruge*
2. Prilikom opisa za svaki izložak navedite:
 - a) kako izgleda oružje
 - b) jesu li izlošci dobro očuvani ili nisu
 - c) gdje je oružje pronađeno
 - d) iz kojeg su razdoblja
 - e) od kakvog su materijala načinjeni
 - f) čemu su služili
 - g) jesu li i kako ukrašeni
3. Što mislite, upotreba kojeg od navedenog oružja je zahtijevala najviše vojničke vještine? Objasnite.
4. Što biste učinili kada biste negdje pronašli staro oružje?
5. Preuzeti ulogu kustosa muzeja. Služeći se zabilježkama u bilježnicama, opisati srednjovjekovnu vojničku opremu i oružje.

* *Pojmovnik*

arkebuza – (riječ francusko-nizozemskog porijekla), stara puška s dugačkom cijevi, rabila se od kraja 14. stoljeća u Njemačkoj, oružje je lakog pješništva, zbog težine palila se s potpornja, u Dubrovniku se izrađivala od početka 15. stoljeća, zamijenile su je od kraja 16. stoljeća muškete (otud mušketiri)

helebarda – (riječ njemačkog porijekla), hrvatski: oštroperac, to je srednjovjekovno pješačko oružje, dugo oko 2 metra, danas se koristi preinačeno (npr. nosi ih papinska švicarska garda)

buzdovan – (riječ turskog porijekla), topuz, srednjovjekovno hladno oružje, bat sa željeznim šiljcima na dugačkoj drški

ostruge – dio konjaničke opreme, u ostruge su konjanici stavljali stopala prilikom jahanja

Crkvena arhitektura

Zadatak:

Pronađite i opišite izložke koji nam govore o srednjovjekovnim sakralnim* spomenicima na virovitičkom području!

1. Evo što trebate pronaći:
 - a) kapitel* stupa crkve sv. Marije u Voćinu
 - b) zvono iz crkve sv. Ivana u Brezovici*
2. Pronađite na zemljovidu Voćin i Brezovicu.
3. Opišite svaki od izložaka. Prilikom opisa za svaki od izložaka navedite:
 - a) od kakvog materijala je načinjen izložak
 - b) koliko je velik svaki predmet
 - c) ako postoje, opišite ukrase na izložku
4. Uz pomoć priloženih fotografija i teksta opišite srednjovjekovnu crkvu u Voćinu:
 - kako izgleda
 - kojem graditeljskom stilu pripada
 - što se s građevinom događalo tijekom prošlosti sve do danas
5. Kada biste mogli muzejske izložke vratiti na građevinu (npr. u obnovljenu crkvu u Voćinu), kamo biste ih postavili i kako predstavili posjetiteljima.
6. Preuzeti ulogu kustosa muzeja. Služeći se zabilježkama u bilježnicama, opisati nalaze iz srednjovjekovnih crkava na virovitičkom području.

** Pojmovnik i pomoć!*

sakralan – sveti, crkveni

kapitel – završni gornji dio stupa, redovito je ukrašavan

Crkva u Brezovici potpuno je uništena tijekom turske vladavine ovim područjem (sredina 16. do kraja 17. stoljeća) i nije obnovljena. Bila je od kamena.

Bjelobrdska kultura

Zadatak:

Pronađite izloške i opišite srednjovjekovnu bjelobrdsku kulturu!

1. Evo što trebate pronaći: policu s izlošcima bjelobrdske kulture
2. Opišite grobne nalaze bjelobrdske kulture koje ste pronašli u muzeju:
 - a) što ste pronašli
 - b) od kakvog su materijala načinjeni nalazi
 - c) čemu su nalazi služili
 - d) jesu li dobro sačuvani ili nisu
3. Navedite:
 - a) što je bjelobrdska kultura*
 - b) kada se razvila
 - c) u kojem se krajevima Hrvatske razvila
 - d) u kojim su mjestima pronađeni nalazi bjelobrdske kulture na virovitičkom području
 - e) pronađite navedena mjesta na zemljovidu
4. Uz pomoć fotografija i knjige »Zvonimirovo i Josipovo«, ispričajte kako izgleda jedno arheološko iskopavanje u našem kraju.
5. Preuzeti ulogu kustosa muzeja. Služeći se zabilježkama u bilježnicama, opisati nalaze bjelobrdske kulture.

** Pojmovnik*

Bjelobrdska kultura – u arheologiji se određeni tip izrade i ukrašavanja upotrebnih predmeta, graditeljstva te načina života naziva kulturom. Kulture su na našem prostoru tijekom povijesti bile vrlo brojne.

Bjelobrdska kultura je naziv za hrvatsku srednjovjekovnu kulturu Slavonije. Vremenski se ona poklapa s razdobljem vladavine Trpimirovića i Arpadovića u Hrvatskoj i Slavoniji (10. do sredine 13. stoljeća).

Svakodnevnica srednjovjekovnih Virovitičana

Zadatak:

Pronađite i opišite izložke koji govore o svakodnevnom životu starih Virovitičanki i Virovitičana ili ljudi iz okolice grada!

1. Evo što trebate pronaći:
 - a) ogrlice
 - b) komadić tkanine
 - c) brončane praporce*
 - d) ulomke keramike
 - e) grafike* koji pokazuju život u srednjem vijeku
2. Za svaki od izložaka navedite:
 - a) gdje su nalazi pronađeni
 - b) iz kojeg stoljeća potječu
 - c) od kakvih materijala su izrađeni
 - d) kako su ukrašeni
 - e) što iz izložaka i s grafika saznajemo o svakodnevnom životu ljudi u srednjem vijeku
3. Odaberite svatko po jedan ulomak keramike i nacrtajte ga u bilježnicu, ali tako da rekonstruirate* dijelove koji nedostaju. Istaknite što je originalni* ulomak, a što je rekonstrukcija.
4. Preuzeti ulogu kustosa muzeja. Služeći se zabilješkama u bilježnicama, opisati predmete iz svakodnevnog života u srednjovjekovnoj Virovitici.

* *Pojmovnik*

praporci – ukrasni dio opreme konja, zvonca

grafika – slika izrađena posebnom grafičkom, tj. tiskarskom tehnikom; grafike u virovitičkom muzeju su suvremene i prikazuju kakav je život bio nekada

rekonstruirati – ponovno izraditi kako je bilo prije

originalan – izvorni

Srednjovjekovne povelje

Zadatak:

Pronađite i opišite srednjovjekovne dokumente

1. Evo što trebati pronaći:
 - prijepis povelje hercega Kolomana Virovitici iz 1234.
 - Zlatnu bulu Bele IV. iz 1242.
2. Opišite srednjovjekovne povelje. Navedite:
 - a) kako izgledaju
 - b) kojim su jezikom pisane
 - c) kako su ukrašene
 - d) kako su zapečaćene
 - e) jesu li ili nisu dokumenti ušćuvani do danas
 - f) nalaze li se u virovitičkom muzeju originali* ili preslike dokumenata

Podijelite se u dvije skupine (2-3 učenika). Svaka će skupina obraditi jednu od povelja.

1. Pročitajte ulomak iz odabrane povelje
2. Napišite što ste iz povelje saznali o slobodnom kraljevskom gradu?
3. Odaberite ulomak koji smatrate značajnim i koje ćete glasno pročitati pred razredom.
4. Štuo mislite, znaju li Virovitičani dovoljno o svojoj povijesti? Osmislite što bismo mogli učiniti kako bi se o prošlosti grada znalo još više? (Navedite konkretne ideje, npr. kakve suvenire ili događaje biste osmislili?)
5. Preuzeti ulogu kustosa muzeja. Služeći se zabilježkama u bilježnicama, opisati srednjovjekovne povelje izložene u muzeju.

**Pojmovnik*

original – izvorni predmet

prijepis – dokument prepisan u nekom kasnijem razdoblju, trebao bi biti prepisan identično kao i original

kopija – preslika

SUMMARY

Outside classroom teaching history at the Museum of Virovitica

The text describes a History lesson at the Museum of Virovitica. It was a workshop for pupils called »Virovitica in the Middle Ages«. The participants were 6th grade students, a History teacher and the museum employees.

Preparation for the class consisted of selected museum exhibits and work sheets for the students. The workshop lasted 1 hour and 30 minutes (two lessons). The location of the Museum, which is near the school, made having the lesson easier. The students were divided into five workgroups: 1. Military equipment and weapons 2. Church architecture 3. The culture of Bijelo Brdo 4. Everyday life and 5. Mediaeval documents. The students were analysing the exhibits by themselves, doing work sheet exercises and at the end of the class presented their observations. They also made some suggestions how to improve presentation of the history of Virovitica.

Work outside the classroom is challenging and quite difficult to do. Nevertheless, experiences of students, teachers and curators are mainly positive.